DET JURIDISKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

NOTAT

til

Fakultetsstyret

Jnr. Arkiv	Sak nr. 44/10 Styremøte 07.09.2010

INNSTILLINGSORGAN FOR TILSETTING I FASTE VITENSKAPELIGE STILLINGER

Innledning
Av Reglement for Det juridiske fakultet (§ 11) framgår det at fakultetet har et tilsettingsutvalg som "skal foreta tilsetting i alle vitenskapelige stillinger som ikke er faste". Videre framgår det (§7) at forskningsutvalget skal" gi anbefaling til tilsettingsutvalget ved tilsetting i stipendiatstillinger og postdoktorstillinger". Tidligere ble også tilsetting i førsteamanuensistillinger gjort av tilsettingsutvalget, men etter "Regler for fakultetsorganene ved Universitetet i Bergen," (vedtatt av Universitetsstyret 18.06.09) skal tilsetting i førsteamanuensisstilling foretas av fakultetsstyret som før denne endringen bare foretok tilsetting i stilling som professor. I motsetning til midlertidige vitenskapelige stillinger hvor FU er innstillingsorgan har fakultetet ikke noe innstillingsorgan for professorat (og nå også førsteamanuensisstillinger) ut over dekanen

Saker om tilsetting i faste stillinger som førsteamanuensis og professor er svært viktige saker for fakultetet. De som er tilsatt i slike stillinger, er meget sentrale i forskningen og utdanningen, dvs. de to eldste og tyngste primæroppgavene for fakultetet. Samtidig vil det å tilsette noen fast i en slik stilling innebære en langsiktig og betydelig investering for fakultetet. Det er da viktig at grunnlaget for avgjørelsen er bredt og godt, slik at man er mest mulig sikker på at den som er tilsatt er faglig kvalifisert og personlig egnet, og ikke minst at konkurransen mellom søkerne har vært rettferdig. Dette sikrer både gode avgjørelser og legitimitet innad og utad.

Regelverket om innstilling og tilsetting er nokså omfattende og fragmentert, og er lite tilpasset et fakultet som vårt, der vi ikke har institutter. Forslaget her er å opprette et fast innstillingsutvalg, som gir en tilråding til dekanen.

Generelt om innstilling og tilsetting

Det er på det rene at fakultetsstyret er tilsettingsorgan i slike stillinger som saken her gjelder. UiBs regler om fakultetsorganene sier ikke direkte at dekanen skal gi innstilling til fakultetsstyret, men det vanlige er at alle saker i styret legges fram med tilråding fra dekanen.

I en tilsettingssak er det en rekke hensyn som skal tas. En hovedgruppe kan kalles rettslige hensyn, særlig at saken skal være tilstrekkelig opplyst og at vurderingen av søkerne bygger på saklige kriterier. En annen hovedgruppe, som kan være vanskeligere å karakterisere, kan kalles strategiske hensyn. Disse vil i stor grad være vurdert før stillingen utlyses, men kan også komme inn på et senere stadium. En endelig innstilling til tilsettingsorganet må inkludere alt dette, og vil være en oppgave for innstillingsorganet.

En innstilling i en tilsettingssak av det slaget det her gjelder, bygger i dag i hovedsak på følgende elementer:

- Utlysningsteksten
- Stillingsomtalen
- Søknadene
- Vurderingene fra en sakkyndig komité
-

Men regelverket åpner også for
- Intervjuer med de søkerne som komitéen anser (best) kvalifisert
- Prøveforelesninger holdt av de samme søkerne.

I det følgende er det forutsatt at prøveforelesning og intervju kan brukes ved tilsetting i faste vitenskapelige stillinger, men vi har på det nåværende tidspunkt ikke tatt endelig standpunkt til om dette bør være et krav eller opp til innstillingsorganet å avgjøre, og styret inviteres til å drøfte dette.

I henhold til universitets- og høgskoleloven og uttalelser fra sivilombudsmannen skal den sakkyndige komiteens innstilling legges til grunn av tilsettingsorganene med mindre disse er uenig i den bedømmelsesnorm som legges til grunn for den faglige vurderingen og vektleggingen av søkernes faglige kvalifikasjoner. Det fremgår blant annet i Sivilombudsmannens uttalelse i Sak 2004–1632, under henvisning til Bernt i note 19 til § 30 i kommentarutgaven fra 2000:

«Tilsettingsorganet vil ikke kunne overprøve selve den faglige vurderingen av søkernes kvalifikasjoner, men det skal påse at denne er i overensstemmelse med de kriteriene som er formulert i den stillingsbeskrivelsen som er gitt ved utlysingen og innarbeidet praksis når det gjelder kvalifikasjonskrav og vektlegging av ulike kvalifikasjoner."

Blant de vanligste grunnene for å gjøre endringer i forhold til komitéens rangering er:

- En eller flere av søkerne som den sakkyndige komitéen har foreslått å innstille, har trukket seg.
- Det er klare forskjeller i kvalitet på prøveforelesning og/eller intervju mellom de innkalte søkerne med nokså like kvalifikasjoner.
- Det viser seg at den sakkyndige komiteens arbeid ikke gir det ønskede grunnlaget. Dette kan skyldes at komiteens oppdrag ikke var adekvat utformet, at komiteens sammensetning likevel ikke var adekvat, eller at det er mangler ved dens arbeid.

Videre er det slik at likestillingshensyn ikke hører inn under den sakkyndige komiteens ansvarsområde. Dersom det er slik at kvoteringsreglene i likestillingsloven og UiBs interne regelverk slår inn, er det fakultetets ansvar å anvende likestillingsreglene. Prosessen med prøveforelesning og intervju kan avdekke at det er saklige grunner for å sette en søker foran en annen, selv om den sakkyndige komiteen har vurdert dem som tilnærmet like, og da må fakultetets organer ta ansvaret for å gjøre det. Hvis søkerne fortsatt vurderes som tilnærmet like, må fakultetet undersøke om kvoteringsreglene slår inn, og i så fall sette den søkeren som er av det underrepresenterte kjønn foran.

Et innstillingsorgans sammensetning og saksbehandling

Et sentralt spørsmål er om et innstillingsorgan bør gi sin tilråding til dekanen eller direkte til fakultetsstyret. Her foreslås at tilrådingen bør gå til dekanen, som så gir den endelige innstillingen til fakultetsstyret. Dermed plasseres ansvaret entydig, noe som anses å være en fordel. Den foreslåtte ordningen vil være en parallell til tilsetting i midlertidige vitenskapelige stillinger hvor FU som innstillingsorgan fremmer forslag til dekanen, og som gir den endelige innstillingen til tilsettingsutvalget

Et innstillingsorgan er ikke et besluttende, men et rådgivende organ. Dermed gjelder ikke uhl. § 4-4 (1), om 20 % studentrepresentasjon og minst to studenter. Imidlertid bør studentene være representert i organet, og det foreslås ett studentmedlem.

Videre bør dekanen selv ikke være medlem, ettersom han eller hun etter forslaget skal være adressat for organets innstilling. Det er nærliggende å tenke seg at.prodekanen eller visedekanen som leder for organet dersom han eller hun er leder av FU. Vi ser imidlertid de prinsipielle sidene ved at prodekanen i så fall vil kunne være leder av innstillingsorganet og også medlem av fakultetstyret, og inviterer derfor fakultetsstyret til å drøfte denne problemstillingen.

Dersom man kommer til at prodekanen ikke bør sitte som leder i utvalget i noe tilfelle, mener vi visedekanen bør være leder enten vedkommende er leder av FU eller SU

Ett fast medlem fra gruppe A, B og C bør imidlertid ikke være kontroversielt. Det kan være hensiktmessig at utvalget består av to medlemmer av gruppe A – i tillegg til lederen, slik tilfellet i dag er for FU. Dette vil særlig ha noe for seg siden ansettelsen gjelder søkere til stillinger som minst krever doktorgradskompetanse, og tilrådingen også til en viss grad fordrer en faglig vurdering av søkerne. Vi inviterer styret til å drøfte om dekanen for den enkelte sak bør kunne oppnevne ett medlem som representerer det fagområde som det skal tilsettes i. Det samlede organet får i så fall seks/sju medlemmer, avhengig av om vedkommende inngår i kvoten på tre fra gruppe A eller kommer i tillegg. Styret inviteres således også til å drøfte organets størrelse. Når det gjelder beslutningsmyndighet vil vedtaket alltid være en tilråding og vi vil anbefale at man ved stemmegivning praktiserer samme ordning som i de øvrige organer ved fakultetet, der lederen har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Utvalgets arbeid må starte med en vurdering av om det foreliggende grunnlaget er tilstrekkelig til å gå videre med eventuell prøveforelesning og intervju, eller om det trengs ytterligere saksforberedelse, ev. om saken bør stanses og startes på ny eller stilles i bero.

Dersom prøveforelesning og intervju blir gjennomført, må utvalget igjen vurdere om grunnlaget er tilstrekkelig til å gi en innstilling. I så fall skal utvalget innstille minst så mange som regelverket tilsier

Utvalgets tilråding skal i alle tilfelle sendes til dekanen, som etter vårt forslag gir endelig innstilling til fakultetsstyret.

Dekan og fakultetsdirektør vil invitere fakultetsstyret til å gjøre følgende

vedtak:

Fakultetsstyret slutter seg til forslaget om å opprette et permanent innstillingsutvalg for saker om tilsetting i faste vitenskapelige stillinger som førsteamanuensis og professor. Styret ber om at det senere blir lagt fram en sak om sammensetning og mandat med grunnlag i saksforelegget til styret og synspunkt som framkom i møtet

Asbjørn Strandbakken

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Eivind Buanes

Eivind Buanes
Fakultetsdirektør